Müslüman, haccı edâ ettikten sonra günahlarının bağışlandığını garanti etmeli mi, yoksa korku ve endişe içinde mi kalmalıdır?

[Türkçe — Turkish — تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ بعد أداء الحج هل يضمن المسلم غفران ذنوبه ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2011 - 1432

IslamHouse.com

بسم الله الرحمن الرحيم

Soru:

Şöyle bir hadis vardır. Deniliyor ki:

"Haccı doğru bir şekilde edâ edersen,annenden çıplak doğmuş gibi her türlü günah ve hatalardan arınmış bir halde (âilene veya memleketine) dönersin. Ben, Allah'a hamd olsun hac farîzasını edâ ettim. Hac farîzamın Allah'ın izniyle sahih olduğuna inanıyorum. Fakat arasıra ve namaz sırasında hacdan önce işlemiş olduğum günahları hatırlıyor ve kendimde şiddetli bir stres ve korku hissediyorum ve Allah Teâlâ'dan af ve mağfiret diliyorum. Bu sebeple dâima pişmanlık ve vicdan azabı içinde mi olmalıyım, yoksa bu günahları hatırlamamaya çalışmalı ve Allah Teâlâ'nın benim günahlarımı bağışlayacağına dâir ümitli mi olmalıyım?

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Birincisi:

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: مَنْ حَجَّ لِلَّهِ فَلَمْ يَرْفُثْ، وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ.))

[رواه البخاري ومسلم]

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

-Kim, hacceder ve hac sırasında (ihramlıyken eşiyle) **cinsel ilişkiye girmez ve hiçbir günah işlemezse,** (âilesine veya memleketine) **anasından doğduğu gün gibi, günahsız olarak döner."**[1]

Burada iki noktaya dikkat çekmemiz gerekir:

Birincisi: Şüphesiz ki bu, mebrûr haccın mükâfatıdır. Her kim, haram bir mal ile haccederse veya haccı, Allah Teâlâ'nın rızâsı için olmazsa veya hac sırasında kendisinden eşiyle cinsel ilişkiye girmek

---

[1] Buhârî; hadis no:1449. Müslim; hadis no:1350

veya günah işlemek gibi şeyler vukû bulmuşsa, onun haccı, mebrûr olmaz ve âilesine veya memleketine anasından doğduğu gün gibi günahsız olarak dönmüş olmaz.

İbn-i Abdilberr -Allah ona rahmet etsin-, "Mebrûr Hac" hakkında şöyle demiştir:

"... Mebrûr hacca gelince, denildi ki: Mebrûr hac, içinde hiçbir riyâ, şan, şöhret ve eşiyle cinsel ilişkiye girmenin olmadığı, hiçbir günahın işlenmediği ve helal mal ile yapılan hacdır."[1]

Bazı ilim ehli ise şöyle demişlerdir:

"Mebrûr hac; kabul olunan hacdır. Kabul olunmasının alameti ise; kulun, Rabbine isyana (O'nun emir ve yasaklarına karşı gelmeye) tekrar dönmemesi ve hak sahiplerine haklarını iâde etmesidir."

İkincisi: Şüphesiz ki hac, keffâretler ve borçlar gibi kulun üzerindeki farz ve vâcip olan borçları düşürmez.

---

[1] et-Temhîd lmâ fi'l-Muvattâ mine'l-Meânî ve'l-Esânîd"; c: 22, s: 39

İkincisi:

Allah Teâlâ'nın, hac menâsikini edâ etmeyi kendisine ikramda bulunduğu müslüman, korku içinde olmalı ve amelinin kabul olunduğundan emin olmamalı-dır.Bu, müslümanın, Allah Teâlâ'nın rahmetinden ümitsiz olması anlamında değildir.Aksine müslümanın gurura kapılmaması ve amelini kabul etmesi için Rabbi -azze ve celle-'ye samimi bir duâ ile yönelmesi içindir.Kul, Rabbinin huzuruna çıkacağı kıyâmet günü için, amel defterinin sevap hanesini salih amelle arttırmak amacıyla Rabbine yönelmelidir.

Allah Teâlâ, Kur'an-ı Kerim'de mü'minleri vasfederken şöyle buyurmuştur:

((وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ{٦٠} أُوْلَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ{٦١})) [سورة المؤمنون الآيتان: ٦٠-٦١]

"**Mallarını hayırlı amellerde harcayanlar,** (amellerinin kabul olunmamasından) **ve Rablerine döndüklerinde** (cehennem azabından kurtulamamak-tan korkup) **kalpleri ürperir. İşte onlar, hayırlarda** (her

türlü salih amellerde) **koşuşurlar ve onlar, o** (hayırlı) **işlerde öne geçenlerdir!"**[1]

Âişe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ هَـذِهِ الْآيَـةِ: (وَالَّذِيـنَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ...) قَالَتْ عَائِشَـةُ: أَهُـمُ الَّذِيـنَ يَشْرَـبُونَ الْخَمْـرَ، وَيَسْرِقُونَ؟ قَالَ: لَا يَا بِنْـتَ الصِّـدِّيقِ! وَلَكِـنَّهُمُ الَّذِيـنَ يَصُـومُونَ، وَيُصَـلُّونَ، وَيَتَصَدَّقُونَ، وَهُـمْ يَخَـافُونَ أَنْ لَا يُقْبَـلَ مِـنْهُمْ، أُولَئِـكَ الَّذِيـنَ يُسَـارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ.)) [رواه الترمذي وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح الترمذي]

"Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem-'e şu âyeti sordum:

'Mallarını hayırlı amellerde harcayanlar, (amellerinin kabul olunmamasından) **ve Rablerine döndüklerinde** (cehennem azabından kurtulamamaktan korkup) **kalpleri ürperir.'**[2]

Âişe -Allah ondan râzı olsun- dedi ki:

---

[1] Mü'minûn Sûresi: 60-61

[2] Mü'minûn Sûresi: 60

-Onlar, içki içenler ve hırsızlık yapanlar mıdır?

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- **Hayır, ey Sıddık'ın kızı! Aksine onlar; oruç tutan, namaz kılan ve sadaka verenlerdir. Onlar** (bu amellerinin) **kendilerinden kabul edilmemesinden korkanlardır.İşte onlar, hayırlarda** (her türlü salih amellerde) **koşuşurlar!"**[1]

O mü'minlerin bu korkusu,Rablerinin rahmetinden ümitlerini kesmemelerine sebep olmuştur.Hatta onlar, bu korku ile birlikte Rablerinin kendilerini mükafatlandıracağından ve kendilerine lütufta bulunacağından ümitli olmayı da sağlamışlardır (korku ve ümidi birarada bulundurmuşlardır).

Allah'ın dostları olan o mü'minleri, amellerinin kabul edilmemesinden korkmalarına götüren sebep; şu iki şeyden başkası değildi:

---

[1] Tirmizî;hadis no: 3175.İbn-i Mâce; hadis no: 4198. Elbânî, 'Sahih-i Tirmizî'de hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.

- Amelleri güzel bir şekilde yerine getirmediklerine inandıklarından dolayı nefisleri hakkında sui zanda bulunmaları.

- Rableri -azze ve celle-'ye besledikleri büyük sevgileri.

İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Mü'min, Allah'tan korktuğu zaman, o mazur görülmeye daha evlâdır. Onu mazur görülmeye iki şey götürmüştür:

Birincisi: İhmalkâr ve kusurlu olduğuna şâhitlik etmesidir.

İkincisi: Sevgisinin samimi oluşudur.Zirâ samimi bir şekilde seven kimse,bütün imkânlarıyla sevgilisine yakınlaşmaya çalışır, sevgilisinden özür diler, ihmal ve kusurundan dolayı aynısıyla karşılaşmaktan dolayı ondan utanır, haya eder ve sevgilisinin konumunun kendisinin üstünde ve kendisinden daha kıymetli

olduğunu görür. Bu durum, insanların birbirlerine olan sevgilerinde açıkça görülmektedir."[1]

Sözün özü:

Size düşen görev; iki şeyi bir arada bulundurmanız ve iki şeyden birisini terk etmemenizdir:

Birincisi:

Allah'ın mağfiret ve rahmetine karşılık, kendi günahlarınızı büyük görmenizdir. Mü'minin korkusu; tevbe etmedeki kusur ve ihmâlidir. Yine, günahları affettiren taatlerdeki kusur ve ihmâlidir. Bu sebeple korkunuzu, daha fazla salih amel işlemenize etmenize götüren bir vesile ve Allah -azze ve celle-'ye samimi bir şekilde yalvarıp yakarmanızı da, amellerinizi sizden kabul buyurmasını ve sizi kendisine yaklaştıran bir vesile kılmalısınız. Rabbiniz -azze ve celle-'nin rahmetinden ümidinizi kesmekten şiddetle sakınmalısınız.

İkincisi:

[1] Medâricu's-Sâlikîn; c: 2, s: 325

Allah Teâlâ hakkında hüsn-i zan beslemeniz, O'nun affını, ihsanını ve her şeyi kuşatan rahmetini istemeniz gerekir.Rabbinizin emri,O'nun dînini yüceltme ve O'na itaatte acele etmek üzere dosdoğru olursanız, amellerinizi kabul edeceğine ve bunlara karşılık sizi mükafatlandıracağına dâir Allah -azze ve celle- hakkında daima hüsn-ü zan beslemelisiniz.

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin-, Buhârî ve Müslim'in rivâyet ettiği şu Kudsî hadisin şerhi hakkında şöyle demiştir:

((يَقُولُ اللهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي.))

"Allah Teâlâ buyurdu ki: Ben kulumun hakkımdaki zannındayım."

Kurtubî, "el-Mufhim" adlı kitabında şöyle demiştir:

Denildi ki:

"Ben kulumun hakkımdaki zannındayım", yani duâ ederken icâbet olunacağı (duânın kabul olunacağı), tevbe ederken tevbesinin kabul olunacağı, istiğfarda

bulunduğunda mağfiret olunacağı ve şartlarına bağlı kalarak ibâdeti samimi olarak yaparken onun karşılığını vereceği hakkındaki zannındayım, demektir. Bunu te'yid eden ise, başka bir hadisteki Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözüdür:

"Duânızın kabul olunacağına inanarak Allah'a duâ edin."

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- devamla şöyle demiştir:

"Bu sebeple kulun, yapması gereken ameli, Allah Teâlâ'nın onu kabul edeceğine ve kendisine mağfiret edeceğine inararak yerine getirmeye çalışması gerekir. Çünkü Allah Teâlâ buna söz vermiştir.O, sözünden asla dönmez.Kul, Allah Teâlâ'nın kendisinin amelini kabul etmeyeceğine ve bu amelin kendisine fayda vermeyeceğine inanır veya böyle zannederse, işte bu, Allah Teâlâ'nın rahmetinden ümidi kesmek demektir ki bu, büyük günahlardandır. Her kim, bu hal üzere ölürse, zannettiği bu şeyle başbaşa bırakılır.

Nitekim hadisin bazı rivâyetlerinde şöyle gelmiştir:

"... O halde kulum, benim hakkımda dilediği şekilde zanda bulunsun..."

Kulun, günahta ısrar etmesiyle birlikte Allah Teâlâ'nın mağfireti hakkında zannına gelince,bu (yani günah işlemekte devam edip de Allah Teâlâ'nın günahları bağışlayan olduğuna inanması), sadece cehâlet ve gaflettir. Bu zan, kişiyi, Mürcie mezhebine götürür."[1]

Allah Teâlâ'dan,salih amelinizi kabul buyurmasını, haccınızı mebrûr kılmasını, bu haccınıza karşılık sizi en güzel bir şekilde mükafatlandırmasını dileriz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

[1] Fethu'l-Bârî; c: 13, s: 386